

รายงานผลงานเรื่องเต็มการทดลองสิ้นสุด

1. ชุดโครงการวิจัย : วิจัยพัฒนาการอารักขาพืช
2. โครงการวิจัย : อนุกรมวิธาน ชีววิทยาและเทคนิคการตรวจวินิจฉัยศัตรูพืชและศัตรูธรรมชาติ
กิจกรรม : วิจัยความหลากหลายชนิดของแมลงเพื่อเก็บ-รักษาในพิพิธภัณฑ์
กิจกรรมย่อย :
3. ชื่อการทดลอง : ความหลากหลายชนิดของแมลงหายากและใกล้สูญพันธุ์ในเขตสงวนชีวมณฑลสะแกกราช
: Study of the Rare and Endanger Insects Species in Biosphere reserve
4. คณะผู้ดำเนินงาน
หัวหน้าการทดลอง : ลักษณ์ บำรุงศรี สำนัก วิจัยพัฒนาการอารักขาพืช
ผู้ร่วมงาน : ชลิตา อุณหุติ สำนัก วิจัยพัฒนาการอารักขาพืช
ยุวรินทร์ บุญทบ สำนัก วิจัยพัฒนาการอารักขาพืช
สิทธิศิริโรตม แก้วสวัสดิ์ สำนัก วิจัยพัฒนาการอารักขาพืช

5. บทคัดย่อ

จากการจำแนกชนิดแมลงที่ได้จากการสำรวจแมลงในเขตสงวนชีวมณฑลสะแกกราช อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา โดยสำรวจในบริเวณป่าดิบแล้ง รวมทั้งติดตั้งกับดักแสงไฟ พบแมลงหายาก 8 ชนิด จำนวน 19 ตัวอย่าง ได้แก่ ผีเสื้อถุงทอง; *Troides aeacus* (C.&R. Felder) จำนวน 8 ตัวอย่าง ผีเสื้อถุงทองป่าสูง; *Troides helena* Linnaeus จำนวน 1 ตัวอย่าง และผีเสื้อค้ำคาว ; *Lyssa zampa* Butler จำนวน 3 ตัวอย่าง ผีเสื้อพราหมณ์ ; *Brahmaea wallichii wallichii* Gray จำนวน 1 ตัวอย่าง ตั๊กกวางดาว; *Cheirotonus parryi* Gray จำนวน 1 ตัวอย่าง ตั๊กดินขอบชมพู; *Mouhotia bateii* Lewis จำนวน 2 ตัวอย่าง แมลงทับนางพญาหัวทับทิม; *Chrysochroa bugueti rugicollis* Saunders จำนวน 2 ตัวอย่าง แมลงทับนางพญาใหม่; *Megaloxantha mouhoti* (Saunders) จำนวน 1 ตัวอย่าง

รหัสการทดลอง 03-04-54-04-02-00-01-54

6. คำนำ

องุ่น (2540) ได้รายงานไว้ในประเทศไทยมีการค้าขายแมลงกันมาก จึงควรมีการอนุรักษ์แมลงที่หายากและสวยงาม และได้ร่วมกับกรมป่าไม้กำหนดชนิดแมลงที่ต้องมีการอนุรักษ์ 13 ชนิด เป็นแมลงด้วงปีกแข็ง 4 ชนิด และผีเสื้อ 9 ชนิด เข้าไว้ใน พ.ร.บ. สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า ปี พ.ศ. 2535 เพื่อป้องกันการล่าและค้าแมลงที่หายากและใกล้สูญพันธุ์

การรวบรวมและเก็บรักษาตัวอย่างแมลง แมลงศัตรูพืชและศัตรูธรรมชาติ แมลงหายาก/ใกล้สูญพันธุ์ ในพิพิธภัณฑ์ และทั้งการจัดทำฐานข้อมูล พบว่าได้มีการจัดพิมพ์เอกสารวิชาการการเก็บรักษาตัวอย่างแมลงเพื่อการศึกษาวิจัย สำหรับแนะนำการเก็บและรักษาตัวอย่างแมลงก่อนนำส่ง เพื่อขอรับบริการการตรวจวิเคราะห์ (ศิริณี, 2547) นอกจากนี้ศิริณี (2545ก.) ยังได้จัดพิมพ์เอกสารเรื่อง พิพิธภัณฑ์-นิทรรศการแมลง และพิพิธภัณฑ์แมลง (ศิริณี, 2545ข.) องุ่น (2540) ยังได้รายงานไว้ในประเทศไทยมีการค้าขายแมลงกันมาก จึงควรมีการอนุรักษ์แมลงที่หายากและสวยงาม และได้ร่วมกับกรมป่าไม้กำหนดชนิดแมลงที่ต้องมีการอนุรักษ์ 13 ชนิด เป็นด้วงปีกแข็ง 4 ชนิด และผีเสื้อ 9 ชนิด เข้าไว้ใน พระราชบัญญัติ สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า ปี พ.ศ. 2535 เพื่อป้องกันการล่าและค้าแมลงที่หายากและใกล้สูญพันธุ์ และรายงานพบแมลงอนุรักษ์ 19 ชนิด ในประเทศไทย ในจำนวนนี้มี 13 ชนิด เป็นสัตว์คุ้มครอง ซึ่งประกาศอยู่ในบัญชีท้ายกฎกระทรวงฉบับที่ 4 (2537) ออกตามความในพระราชบัญญัติ สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 และประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม 111 ตอนที่ 31 ก ลงวันที่ 16 พฤศจิกายน 2537 (องุ่น, 2543)

สถานีวิจัยสิ่งแวดล้อมสะแกราชเป็นแหล่งสงวนชีวมณฑล (UNESCO Biosphere Reserves) แห่งหนึ่งของโลกที่ทำหน้าที่ดำเนินการอนุรักษ์พัฒนา และการสนับสนุนการศึกษาวิจัย ที่เชื่อมโยงกับเครือข่ายนานาชาติทั่วโลก ซึ่งครอบคลุมเนื้อที่ประมาณ 48,800 ไร่ พื้นที่ไปปกคลุมด้วยป่าไม้สำคัญ 2 ชนิด ได้แก่ ป่าดิบแล้ง (Dry Evergreen forest) และป่าเต็งรัง (Dry Dipterocarp forest) ทั้งสองชนิดครอบคลุมเนื้อที่ประมาณร้อยละ 70 ของพื้นที่ สถานีฯ สะแกราช นอกนั้นเป็นป่าชนิดอื่น เช่น ป่าไผ่ ป่าปลูกทุ่งหญ้า เป็นต้น

7. วิธีการดำเนินการ

- อุปกรณ์

- 1) ตัวอย่างแมลงหายากและใกล้สูญพันธุ์ ที่รวบรวมได้จากแหล่งที่มีสภาพป่าอุดมสมบูรณ์
- 2) อุปกรณ์เก็บตัวอย่าง ได้แก่ สวิงจับแมลง ขวดฆ่า ขวดดอง ปากคีบ ฟู่กัน กล่องพลาสติก ถุงพลาสติก ซองกระดาษใส่ตัวอย่างแมลง ถังรักษาความเย็น
- 3) สารเคมีต่างๆ เช่น เอทิลอะซีเตท แอลกอฮอล์ 80%

4) อุปกรณ์ที่ใช้ในการทำสไลด์ถาวร ได้แก่ สารเคมีต่างๆ เช่น น้ำกลั่น alcohol 50-100%, sodium hydroxide 10%, clove oil และ canabalsam เข้มเขี้ยว แผ่นสไลด์แก้ว แผ่นแก้วปิดสไลด์ กล่องสไลด์ถาวร ตู้อบสไลด์ถาวร

5) กล้องจุลทรรศน์ชนิด stereomicroscope ,compound microscope และกล้องถ่ายภาพ

6) อุปกรณ์วาดภาพ ได้แก่ ปากกา rotting และกระดาษไขเขียนแบบ

7) เอกสารประกอบการจำแนกชนิดของแมลงหายากและใกล้สูญพันธุ์

- วิธีการ

1) สำรวจและรวบรวมตัวอย่างแมลง โดยแบ่งตามประเภทป่า ดังนี้ ป่าเต็งรัง ป่าดิบแล้ง ป่าเบญจพรรณ และป่าสัก โดยสำรวจในทุกๆ เดือน

2) บันทึกรายละเอียดของปัจจัยแวดล้อมที่พบแมลง เช่น ระดับความสูงจากน้ำทะเล ความชื้นสัมพัทธ์ในอากาศ อุณหภูมิ และพิกัดทางภูมิศาสตร์ (GPS)

3) นำแมลงที่มีสีสันสวยงามหรือรูปร่างแปลกมาจัดรูปร่างตามวิธีการของแต่ละชนิด จากนั้นนำมาจำแนกชนิด ศึกษาข้อมูลของชนิดเหล่านั้นในพิพิธภัณฑ์แมลงกรมวิชาการเกษตร โดยดูปริมาณที่มีในพิพิธภัณฑ์ ปีที่จับได้ครั้งสุดท้าย ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารต่างๆ ถึงสถานภาพความมกน้อยของแมลงเหล่านี้ เช่น พบทั่วไปหรือหายาก รวมทั้งข้อมูลจากผู้ค้าแมลงทั้งในและต่างประเทศ บันทึกข้อมูลวันที่จับ สถานที่จับ ชื่อวิทยาศาสตร์

- เวลาและสถานที่

เริ่มต้น ตุลาคม 2553 สิ้นสุด กันยายน 2555

สถานที่ เขตสงวนชีวมณฑลสะแกราช จังหวัดนครราชสีมา และห้องปฏิบัติการกลุ่มงานอนุกรมวิธานแมลง กลุ่มกีฏและสัตววิทยา

8. ผลการทดลองและวิจารณ์

จากการจำแนกชนิดแมลงที่ได้จากการสำรวจแมลงในเขตสงวนชีวมณฑลสะแกราช อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา โดยสำรวจในบริเวณป่าดิบแล้ง รวมทั้งติดตั้งกับดักแสงไฟ พบแมลงหายาก 8 ชนิด จำนวน 19 ตัวอย่าง ได้แก่ ผีเสื้ออุทอง; *Troides aeacus* (C.&R. Felder) จำนวน 8 ตัวอย่าง ผีเสื้ออุทองป่าสูง; *Troides helena* Linnaeus จำนวน 1 ตัวอย่าง และผีเสื้อค่างขาว ; *Lyssa zampa* Butler จำนวน 3 ตัวอย่าง ผีเสื้อพราหมณ์ ; *Brahmaea wallichii wallichii* Gray จำนวน 1 ตัวอย่าง ตั๊กกวางดาว; *Cheirotonus parryi* Gray จำนวน 1 ตัวอย่าง ตั๊กดินขอบชมพู; *Mouhotia bateii* Lewis จำนวน 2 ตัวอย่าง แมลงทับนางพญาหัวทับทิม; *Chrysochroa bugueti rugicollis* Saunders จำนวน 2 ตัวอย่าง แมลงทับนางพญาใหม่; *Megaloxantha mouhoti* (Saunders) จำนวน 1 ตัวอย่าง

รายละเอียดแมลงหายากใกล้สูญพันธุ์แต่ละชนิด

Troides aeacus (C.&R. Felder) (ภาพที่ 1)

อันดับ (Order)	Lepidoptera
วงศ์ (Family)	Papilionidae
ชื่อสามัญ (Common name)	ผีเสื้อทองธรรมดา: Golden Birdwing

ลักษณะสำคัญ

ขนาดลำตัววัดจากขอบปีกด้านหนึ่งถึงขอบปีกอีกด้านหนึ่งกว้าง 10.0-14.0 เซนติเมตร ลำตัวใหญ่และหนา หัวและอกสีดำ ปล้องท้องสีเหลืองแต้มด้วยจุดสีดำ รอยต่อระหว่างหัวกับอกปล้องแรกมีแถบสีแดง เพศเมียมีขนาดใหญ่กว่าเพศผู้ ปีกคู่หน้าของทั้งสองเพศคล้ายกัน คือ พื้นปีกสีดำคล้ายกำมะหยี่ เส้นปีกสีดำมีเงาสีขาวเทา ล้อมรอบ ปีกคู่หลังของเพศเมียพื้นปีกสีเหลือง บริเวณกลางปีกมีแต้มสีดำตามช่องระหว่างเส้นปีกทุกช่อง ขอบปลายปีกสีดำ ปีกคู่หลังของเพศผู้ พื้นปีกสีเหลืองเช่นเดียวกับเพศเมีย มีแต้มสีดำขนาดใหญ่ บริเวณขอบล่างของปีกตามช่องระหว่างเส้นปีกทุกช่อง

เขตการแพร่กระจายในประเทศไทย: จังหวัดกรุงเทพมหานคร ชลบุรี นครนายก เพชรบุรี เชียงใหม่ นครราชสีมา ชัยภูมิ แม่ฮ่องสอน เชียงใหม่ พิษณุโลก ราชบุรี กาญจนบุรี จันทบุรี

สถานภาพ: เป็นแมลงที่กำหนดไว้ในบัญชีรายชื่อของอนุสัญญา CITES และในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ กรมวิชาการ เกษตร มีตัวอย่างทั้งหมด 5 ตัวอย่าง

Troides helena Linnaeus (ภาพที่ 2)

อันดับ (Order)	Lepidoptera
วงศ์ (Family)	Papilionidae
ชื่อสามัญ (Common name)	ผีเสื้อทองป่าสูง: Golden Birdwing

ลักษณะสำคัญ

ขนาดลำตัววัดจากขอบปีกด้านหนึ่งถึงขอบปีกอีกด้านหนึ่งกว้าง 10.0-14.0 เซนติเมตร ลำตัวใหญ่และหนา หัวและอกสีดำ ปล้องท้องสีเหลืองแต้มด้วยจุดสีดำ รอยต่อระหว่างหัวกับอกปล้องแรกมีแถบสีแดง เพศเมียมีขนาดใหญ่กว่าเพศผู้ ปีกหน้า เพศผู้พื้นสีดำ เพศเมียสีจางกว่าและมีแถบสีเทาจางๆ ขนابเส้นปีก ปีกหลัง เพศผู้พื้นสีเหลืองทอง ขอบปีกด้านนอกสีดำหักเหมือนพระจันทร์เสี้ยว เพศเมียมีจุดสีดำรูปสามเหลี่ยมเรียงอยู่ 1 แถว เพศผู้มีจะเล็กกว่ามาก

เขตการแพร่กระจายในประเทศไทย: จังหวัด นครราชสีมา เชียงใหม่ กาญจนบุรี

สถานภาพ: เป็นแมลงที่กำหนดไว้ในบัญชีรายชื่อของอนุสัญญา CITES และในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ กรมวิชาการ เกษตร มีตัวอย่างทั้งหมด 3 ตัวอย่าง

Lyssa zampa Butler (ภาพที่ 3)

อันดับ	Lepidoptera
วงศ์	Uraniidae

ชื่อสามัญ ผีเสื้อค้างคาว: Giant Uranid Moth, Long-tailed Moth

ลักษณะสำคัญ

ขนาดลำตัววัดจากขอบปีกด้านหนึ่งถึงขอบปีกอีกด้านหนึ่งกว้าง 11.0-14.0 เซนติเมตร ลำตัวมีขนสีน้ำตาลเทาปกคลุม ปีกค่อนข้างบอบบาง ลวดลายปีกเพศผู้และเพศเมียคล้ายกันแต่เพศผู้สีเข้มกว่า ปีกคู่หน้าและคู่หลังมีแถบสีขาวพาดขวางปีก ปีกคู่หลังขอบปีกด้านนอกมีติ่งคล้ายหางสองติ่ง ปลายติ่งที่ยาวมีสีขาว

เขตการแพร่กระจายในประเทศไทย: จังหวัดกรุงเทพมหานคร เชียงใหม่ นครศรีธรรมราช อุทัยธานี นครราชสีมา

สถานภาพ: เป็นแมลงที่มีในพิพิธภัณฑสถาน กรมวิชาการเกษตร ทั้งหมด 6 ตัวอย่าง

Brahmaea wallichii wallichii Gray (ภาพที่ 4)

อันดับ Lepidoptera

วงศ์ Brahmaeidae

ชื่อสามัญ ผีเสื้อพราหมณ์: Brahma Moth

ลักษณะสำคัญ

ขนาดลำตัววัดจากขอบปีกด้านหนึ่งถึงขอบปีกอีกด้านหนึ่งกว้าง 12.0-14.0 เซนติเมตร ลำตัวมีขนสีน้ำตาลสลับสีดำปกคลุม พื้นปีกสีน้ำตาลอ่อนมีลวดลายสีดำกระจายทั่วปีก กลางปีกคู่หน้ามีจุดกลมสีน้ำตาลขนาดใหญ่คล้ายตาข้างละหนึ่งจุด มุมปลายปีกมีแถบสีดำ ปีกคู่หลัง โคนปีกสีน้ำตาลเข้ม กลางปีกมีลวดลายสีดำกระจายทั่วปีก ขอบปีกสีน้ำตาลอ่อน

เขตการแพร่กระจายในประเทศไทย: จังหวัดชัยภูมิ พิษณุโลก เชียงใหม่ นครราชสีมา ตรัง ลำปาง เลย นครนายก อุทัยธานี

สถานภาพ: เป็นแมลงที่มีในพิพิธภัณฑสถาน กรมวิชาการเกษตร ทั้งหมด 7 ตัวอย่าง

Cheirotonus parryi Gray (ภาพที่ 5)

แมลงอันดับ Coleoptera

วงศ์ Scarabaeidae

ชื่อสามัญ ตัวกว้างดาว: Parryi Beetle

ลักษณะสำคัญ

ลำตัวยาว 10.0-13.0 เซนติเมตร เพศผู้ ส่วนหัวและอกสีเขียววาว ผิวขรุขระ กลางอกนูน ขอบมีขนสีน้ำตาลยาวเห็นได้ชัดเจน ขาคู่มีหนามสั้นๆ สีน้ำตาล แต่ขาคู่หน้ายาวมากลักษณะคล้ายเขากวางและไม่มีขน พื้นปีกสีน้ำตาลดำ มีจุดสีน้ำตาลกระจายทั่วตัว เพศเมีย ส่วนหัวและอกสีเขียววาว ผิวขรุขระ กลางอกนูน ขาคู่หน้าไม่ยาวเหมือนตัวผู้แต่มีหนามสั้นๆ เหมือนขาคู่อื่น และมีขนสีน้ำตาลสั้น พื้นปีกสีน้ำตาลดำ มีจุดสีน้ำตาลกระจายหนาแน่นกว่าเพศผู้

เขตการแพร่กระจายในประเทศไทย: จังหวัดจันทบุรี เชียงราย ชัยภูมิ

สถานภาพ: เป็นแมลงที่กำหนดไว้ในบัญชีรายชื่อของอนุสัญญา CITES กรมวิชาการเกษตร และมีตัวอย่างทั้งหมด 3 ตัวอย่าง

Mouhotia batesi Lewis (ภาพที่ 6)

แมลงอันดับ Coleoptera
วงศ์ Carabidae
ชื่อสามัญ ดั่งดินขอบชมพู: Pink-edge Ground

ลักษณะสำคัญ

ลำตัวยาว 8.0-10.0 เซนติเมตร และมีลักษณะสวยงาม ส่วนหัวแบนรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า พื้นอกมีสีดำมัน ขอบสีชมพู หรือทองแดง-เขียว ซึ่งเป็นที่มาของชื่อด้วงดินขอบชมพู ด้วงชนิดนี้มีลักษณะพิเศษคือ ปีกคู่หน้าเชื่อมเป็นแผ่นเดียวกัน ไม่สามารถแยกออกจากกันได้ พื้นปีกมีลักษณะเป็นร่องตื้นๆ เรียงขนานกันเป็นแถวยาวจากโคนปีกถึงปลายปีก

เขตการแพร่กระจายในประเทศไทย: แมลงชนิดนี้สามารถพบเห็นได้ในภาคกลาง ภาคตะวันตก และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

สถานภาพ: เป็นแมลงที่กำหนดไว้ในบัญชีรายชื่อของอนุสัญญา CITES กรมวิชาการเกษตร และมีตัวอย่างทั้งหมด 3 ตัวอย่าง

Chrysochroa bugueti rugicollis Saunders (ภาพที่ 7)

แมลงอันดับ Coleoptera
วงศ์ Buprestidae
ชื่อสามัญ แมลงทับนางพญาหัวทับทิม (Jewel Beetle)

ลักษณะสำคัญ

เป็นด้วงที่มีลำตัวยาว 8.0-10.0 เซนติเมตร กว้าง 2.0 เซนติเมตร เป็นด้วงขนาดใหญ่ที่มีความสวยงามเฉพาะตัว คือบริเวณส่วนหัวมีสีสันสดใสคล้ายสีของทับทิม ซึ่งเป็นที่มาของชื่อแมลงทับนางพญาหัวทับทิม ปีกคู่หน้าสีเหลืองนวล มีแต้มสีน้ำเงินเข้มบริเวณกลางปีกและส่วนปลายปีกทั้ง 2 ข้าง

เขตการแพร่กระจายในประเทศไทย: จังหวัดเชียงใหม่

สถานภาพ: เป็นแมลงที่อยู่ในบัญชีรายชื่อแมลงหายากและใกล้สูญพันธุ์ในพิพิธภัณฑสถานแมลง กรมวิชาการเกษตร และมีตัวอย่างทั้งหมด 28 ตัวอย่าง

Megaloxantha mouhoti (Saunders) (ภาพที่ 8)

แมลงอันดับ Coleoptera
วงศ์ Buprestidae
ชื่อสามัญ แมลงทับนางพญาหัวทับทิม (Jewel Beetle)

ลักษณะสำคัญ

เป็นด้วงที่มีลำตัวยาว 12.0-15.0 เซนติเมตร กว้าง 2.5 เซนติเมตร เป็นด้วงขนาดใหญ่ที่มีความสวยงาม เฉพาะตัว บริเวณส่วนหัวและปีกคู่หน้ามีสีเขียวสะท้อนแสง มันวาว มีแต้มสีเหลืองบริเวณด้านล่างของส่วนหัว และมีจุดแต้มสีเหลืองนวลรูปวงรีบริเวณเกือบกึ่งกลางปีก

เขตการแพร่กระจายในประเทศไทย: จังหวัดเชียงใหม่ นครราชสีมา

สถานภาพ: เป็นแมลงที่อยู่ในบัญชีรายชื่อแมลงหายากและใกล้สูญพันธุ์ในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ กรมวิชาการเกษตร และมีตัวอย่างทั้งหมด 2 ตัวอย่าง

9. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การศึกษาชนิดแมลงหายากใกล้สูญพันธุ์ ระหว่างเดือนตุลาคม 2553 ถึง เดือนกันยายน 2554 โดยการสำรวจและรวบรวมแมลงหายากใกล้สูญพันธุ์จากป่าธรรมชาติที่มีความอุดมสมบูรณ์ นำตัวอย่างทั้งหมดที่รวบรวมได้ไปตรวจวิเคราะห์ชนิดตามหลักอนุกรมวิธาน พร้อมทั้งศึกษาจากตัวอย่างแมลงที่มีในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติและเอกสารที่เกี่ยวข้อง พบแมลงหายาก 8 ชนิด จำนวน 19 ตัวอย่าง ได้แก่ ผีเสื้ออุงทอง; *Troides aeacus* (C.&R. Felder) จำนวน 8 ตัวอย่าง ผีเสื้ออุงทองป่าสูง; *Troides helena* Linnaeus จำนวน 1 ตัวอย่าง และผีเสื้อคางคาว ; *Lyssa zampa* Butler จำนวน 3 ตัวอย่าง ผีเสื้อพราหมณ์ ; *Brahmaea wallichii wallichii* Gray จำนวน 1 ตัวอย่าง ด้วงกว้างดาว; *Cheirotonus parryi* Gray จำนวน 1 ตัวอย่าง ด้วงดินขอบชมพู; *Mouhotia bateii* Lewis จำนวน 2 ตัวอย่าง แมลงทับนางพญาหัวทับทิม; *Chrysochroa bugueti rugicollis* Saunders จำนวน 2 ตัวอย่าง แมลงทับนางพญาใหม่; *Megaloxantha mouhoti* (Saunders) จำนวน 1 ตัวอย่าง

การศึกษาแมลงหายากใกล้สูญพันธุ์ นอกจากจะมีประโยชน์อย่างมาก ต่อการประเมินสถานภาพของแมลงที่พบ และเป็นโอกาสให้ผู้วิจัยได้ค้นหาพืชอาหาร เพื่อที่จะสามารถนำมาเพาะเลี้ยงเพิ่มปริมาณและปล่อยคืนสู่ธรรมชาติ ข้อมูลทั้งหมดที่ได้ยังเป็นประโยชน์ในการจัดทำฐานข้อมูลทรัพยากรพันธุกรรมของแมลงหายากใกล้สูญพันธุ์ในประเทศไทย เพื่อเป็นแหล่งสืบค้นของนักวิชาการ นักเรียน นักศึกษาและบุคคลทั่วไป อีกทั้งเป็นข้อมูลสนับสนุน / ยืนยัน / เพิ่มเติม ในการจัดทำบัญชีรายชื่อแมลงอนุรักษ์ของประเทศไทย ตามบัญชีรายชื่ออนุสัญญา CITES ดังนั้น ควรมีการศึกษาวิจัยในเรื่องนี้อย่างจริงจังและต่อเนื่องไม่มีวันสิ้นสุด หากต้องการที่จะฟื้นฟู ปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับแมลงหายากใกล้สูญพันธุ์ชนิดต่างๆ อันจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งทั้งทางตรงและทางอ้อม ในการอนุรักษ์ทรัพยากรพันธุกรรมแมลงหายากใกล้สูญพันธุ์ให้คงอยู่ในธรรมชาติอย่างสมดุลและยั่งยืนตลอดไป

10. การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

เพื่อประเมินสถานภาพของแมลงหายาก แมลงหายากและใกล้สูญพันธุ์ และแมลงที่สูญพันธุ์ไปแล้ว จากการสำรวจแมลงในพื้นที่ภาคใต้ ได้แนวทางวินิจฉัยชนิด ชื่อวิทยาศาสตร์ที่ถูกต้องและเป็นปัจจุบันของแมลงหา

ยากและใกล้สูญพันธุ์ จัดทำฐานข้อมูลแมลงหายากและใกล้สูญพันธุ์ซึ่งสามารถนำไปใช้อ้างอิงทางวิชาการ สำหรับงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

11. คำขอบคุณ

ขอขอบคุณข้าราชการและเจ้าหน้าที่ กลุ่มงานอนุกรมวิธานแมลงทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือในการสำรวจและเก็บตัวอย่างแมลง การเตรียมตัวอย่าง งานงานครั้งนี้สำเร็จลงด้วยดี

12. เอกสารอ้างอิง

จารุจินต์ นภิตะภักดิ์ และ เกรียงไกร สุวรรณศักดิ์. 2544. ผีเสื้อ. สำนักพิมพ์wana, กรุงเทพฯ.

นิพนธ์ รัตนวรพันธุ์ และ ลักขณา ปาการเสรี. 2527. ผีเสื้อแสนสวย. ชุดความรู้ไทย ลำดับที่ 3012. องค์การค้าของคุรุสภา, กรุงเทพฯ.

องุ่น ลีวานิช. 2540. การอนุรักษ์แมลงในประเทศไทย. ว. กิฏ. สัตว. 19(2): 95-99.

องุ่น ลีวานิช และ สุระ พิมพ์สาลี. 2543. แมลงอนุรักษ์. เอกสารวิชาการแผ่นพับ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กองกีฏและสัตววิทยา กรมวิชาการเกษตร, กรุงเทพฯ.

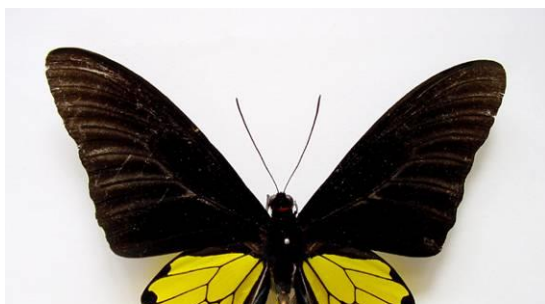
Hollaway, J. D. 2530. The Moth of Borneo. United Selangor Press Sdn., Bhd., Kuala Lumpur, Malaysia.

Michener, C.D. and S. Boongird. 2004. A New Species of *Trigona* from Peninsular Thailand (Hymenoptera: Apidae: Meliponini). *J. Kansas. Entomol. Soc.* 77(2): 143-146.

Poonchaisri, S. 2004. Preserving Insect Specimens for Research. The Agriculture Co-operative Federation of Thailand Limited, Bangkok.

Wong, A. T. C. 2539. A New Species of Neotenous Beetle, *Duliticola hoiseni* (Insecta: Coleoptera: Cantharoidea: Lycidae) from Peninsular Malaysia and Singapore. *The Raffles Bulletin of Zoology.* 44(1): 173 – 178.

13. ภาคผนวก



—
1 ซม.

เพศเมีย

ภาพที่ 1 *Troides aeacus* (C.&R. Felder)
ผีเสื้ออุงทองธรรมดา (Golden Birdwing)



ภาพที่ 2 *Troides helena* Linnaeus
ผีเสื้ออุงทองป่าสูง (Golden Birdwing)

ภาพที่ 3 *Lyssa zampa* Butler
ผีเสื้อค้ำคาว (Giant Uranid Moth)



ภาพที่ 4 *Brahmaea wallichii wallichii* Gray
ผีเสื้อพราหมณ์ (Brahma Moth)

ภาพที่ 5 *Cheirotonus parryi* Gray
ด้วงกว้างดาว (Parryi Beetle)

